

Upozorniti jest, že i s hlediska normativistického toto stanovisko jest zcela správné, neboť zákonodárce delegoval soudce, aby potud, pokud sahá zmocnění dané § 7 obč. zák., postupoval tak, jako by byl postupoval zákonodárce, kdyby byl býval neupravenou otázkou upravoval. Lze tedy dojíti spolu s Charmatzem k jeho výsledku, že směrnice, kterou dává § 7

obč. zák., soudci (návod, jakým způsobem by měl normy tvořiti jakožto delegovaný k tomu orgán mimo rámec jednotlivých předpisů právních, avšak vždy v rámci supletorního zákonného poukazu, daného ustanovením § 7 obč. zák., srov. Sedláček, Komentář k čl. o. z. o., díl první, § 7, str. 141—146) znamená, že soudce má řešiti neupravené situace »zájmově«.

Pužman.

Z právní praxe.

Cvičení ve zbrani dle § 22 br. z. a národní hospodářství.

Cvičení ve zbrani (služební) a to ať řádné nebo mimořádné, ke kterému jsou záložníci povinni podle § 22 br. z. č. 193/1920, nesmí ovšem zasahovati rušivě do hospodářského soukolí. Nemá také jeho tížiti cítili záložník, který naopak zaslouží, aby spíše z tohoto důvodu měl výhody.

a) Proto stanoví zák. č. 61/1925 pro případ cvičení dle § 22 br. z., že nesmí zaměstnavatel v období, které počíná u zaměstnanců obstarávajících pracovní výkon vyššího druhu, měsíc, u ostatních zaměstnanců 10 dnů před nastoupením cvičení a končí sedmým dnem po jeho skončení (tak zv. o c h r a n n á d o b a) dáti zaměstnanci, povolánému na cvičení, výpověď. Taková výpověď by byla bezúčinná, a výpověď, která byla dána před počítím ochranné doby, může skončiti teprve uplynutím ochranné doby. Tato ochranná doba vztahuje se ovšem jen na zaměstnance, kteří, jde-li o vyšší pracovní výkon, byli zaměstnáni u zaměstnavatele alespoň 3 měsíce nepřetržitě, jde-li o dělníky, alespoň 8 týdnů nepřetržitě.

b) Po dobu cvičení musí zaměstnavatel platiti zaměstnanci, povolánému na cvičení, podléhá-li zaměstnanec zákonu o soukr. zaměst. čís. 154/1934, peněžité požitky po dobu 1 měsíce, trval-li pracovní poměr podle tohoto zákona v témže podni-

ku nepřetržitě alespoň rok (§ 24 zák. č. 154/1934).

c) Jiný zaměstnanec, který nepodléhá zák. č. 154/1934, nemá ovšem nárok na plat a vedlejší požitky peněžité či naturální, zůstane mu však naturální byt (zák. č. 61/1925). Jest ovšem možné, že ve smlouvě služební nebo ve smlouvě kolektivní jest ustanovení pro zaměstnance příznivější. Aby rodinní příslušníci nemajetných záložníků nastoupivších dle § 22 br. z. nebyli ohroženi ve své výživě, mohou se přihlásiti u obecního úřadu svého stálého bydliště o vyživovací příspěvek, o jehož přiznání rozhoduje okresní vyživovací komise s největším urychlením. Okresní vyživovací komisi byly již v tom směru dány pokyny.

d) Rodinní příslušníci samostatných podnikatelů povoláných na cvičení dle § 22 br. z. mohli by žádati rovněž o vyživovací příspěvek, kdyby jejich výživa byla ohrožena nastoupením živitele do vojenské služby.

Potvrzení soukromých zaměstnavatelů o době a způsobu zaměstnání.

(§ 1163 obč. zák., § 24 zák. č. 244/1922 Sb. z. a n., § 46 vl. nař. č. 113/1926 Sb. z. a n., § 44 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.)

Jelikož vzešly pochybnosti, zda a jakému kolku podléhají potvrzení o době a způsobu zaměstnání, a zda a jaká dávka za úřední úkon se za

vydání těchto potvrzení vybírá, dalo ministerstvo financí výnosem ze dne 8. listopadu 1937, č. j. 129.493/37-V/14b toto poučení:

Potvrzení soukromých zaměstnavatelů o době a způsobu zaměstnání, a to bez ohledu na to, zdali jsou vydána při skončení služebního poměru nebo v době jeho trvání, podléhají kolku

a) za Kč 5 za každý arch, je-li potvrzení vydáno osobám jiným než uvedeným zde doleji ad b), a

b) za Kč 1 za každý arch, je-li potvrzení vydáno služebnictvu, tovaryšům, učňům, nádeníkům a vůbec osobám žijícím z výdělku nepřevyšujícího nádenickou mzdu.

Státní dávka za úřední úkon za vydání těchto potvrzení rovněž se nevybírání, neboť není proto zákonného podkladu. Taktéž obecní poplatky za úřední úkony, — pokud jsou v obci vybírány — nemůže obec co zaměstnavatel za vydání těchto potvrzení vybírat.

Poplatek z uvedených potvrzení je povinna zapraviti podle § 64, č. 3 popl. zák. a § 89, písm. b) popl. prav. osoba, pro kterou bylo potvrzení vydáno (zaměstnanec), a ručí zaň podle § 71, č. 1, písm. a) zák. a § 94, č. 1 pol. prav. osoba, která potvrzení vyhotovila (zaměstnavatel), pokud není od poplatku osobně osvobozena, jako na př. státní úřad.

K tomuto výnosu upozornilo ministerstvo spravedlnosti, že podle shora uvedených předpisů zhostí se zaměstnavatel, pokud jest povinen vydati zaměstnanci potvrzení na svůj náklad (t. j. při skončení pracovního poměru), této povinnosti jedině tím způsobem, že vydá zaměstnanci potvrzení ve formě, která zaměstnanci žádných nákladů nezpůsobí. Poněvadž pak k řádnému splnění poplatkové povinnosti je třeba, aby bylo potvrzení psáno na papíře již opatřeném kolkem a to tak, aby dolní barevná část kolku byla pře-

psána jedním řádkem textu, nikoli však nadpisem (srov. nař. ministerstva financí z 28. března 1854, čís. 70 ř. z., §§ 3 a 20 popl. prav.), jest zaměstnavatel v těchto případech povinen vydati zaměstnanci potvrzení potřebným kolkem již opatřeném. Vydáním potvrzení nejkolkovaného nesplnil by zaměstnavatel svou povinnost tak, jak to příslušným předpisům odpovídá. Zaměstnanec by tedy takové potvrzení mohl odmítnouti, stejně jako může odmítnouti potvrzení nesprávné nebo potvrzení s nepřípustnými zápisy, poznámkami atp., mohl by pak žalovati na vydání řádného potvrzení a byla-li mu způsobena škoda, i na náhradu této škody (srov. na př. Dr. Rouček v Komentáři k československému obecnému zák. obč., díl V., str. 315).

Frydrych.

Nahrazovací úroky a úroky z prodlení, jakož i dobropis a poplatek z prodlení.

Plenárním rozhodnutím n. s. s. ze 7. III. 1938, č. pres. 1785/37, které uveřejňuje Finanční Právník 1938/7, str. 211 a násl. bylo rozhodnuto:

Nahrazovací úroky z platby neprávem učiněné podle § 293, odst. 1 zák. o př. d. č. 76/1927 nepřísluší poplatníku, byl-li v den, kdy o konečném předpisu byl zpraven, dlužen na prozatímní platbu za určitý rok podle čl. XIII. pokud se týče § 270 cit. zák., i když podle konečného předpisu, později pro tento rok vydaného a úřadu v době rozhodování o nahrazovacích úrocích známého, k tomuto dni neměl dluhu.

Tato právní věta vztahuje se na případy spadající pod staré znění zák. o př. d. č. 76/1927. Novela č. 226/1936 nahradila nahrazovací úroky dobropisem ve smyslu § 293 a úroky z prodlení nahradila poplatkem z prodlení ve smyslu § 271 zák. o př. d.

Těmito instituty zabývá se podrobně »Tschechoslovakische Steuer- und Gebühren-Rundschau« 1938/2,

3—4 a »Deutsches Anwaltsblatt« 1938/2.

Vzhledem k tomu, že pro výpočet dobropisu i poplatku z prodlení jsou rozhodny vždy dny 15. II., 15. V., 15. VIII. a 15. XI., jest upozorniti, že právě 15. V. 1938, jest neděle, takže základ pro výpočet dobropisu nebo poplatku z prodlení bude zjišťován podle stavu vykázaného skutečně k 15. V. 1938, tedy k neděli, a nebude rozhodovati, zdali poplatník zaplatil nejbliže příští všední den, ačkoliv podle § 254 zák. o př. d. lhůty připadající na neděli nebo státem uznaný svátek nebo den památný končí teprve příštím dnem všedním. Že toto ustanovení o lhůtách se nevztahuje na termíny, ke kterým se zjišťuje základ pro výpočet dobropisu nebo poplatku z prodlení, jest řečeno výslovně v pátém odstavci prováděcího nař. k § 271, odst. 2 zák. o př. d. nového znění.

Bude zajímavo sledovati, jak se v praxi institut dobropisů a poplatků z prodlení osvědčí.

Ohlašování soudních dražeb k poplatkům.

Na dotaz našeho čtenáře zaslal nám Dr. Krautmann tuto odpověď:

Koupě v soudní dražbě jest podle pozn. 4 k s. p. 95/65 klásti na roveň kupní smlouvě; tato hypotetická kupní smlouva mezi exekutem a vydražitelem jest však uzavřena před soudem a stíhá proto ohlašovací povinnost podle § 44, lit. b)

popl. zák. jen s o u d, před nímž se dražba koná, nikoliv smluvní strany, resp. vydražitele. To jest patrné i z vynesení min. sprav. č. 114/1854 ř. z., kterým byla ohlašovací lhůta s o u d ů m k ohlášení dražeb prodloužena o 14 dní, jakož i z vynesení min. fin. č. 34.162/1868, podle něhož mají s o u d y zasílati berním úřadům úplné ověřené opisy dražebních protokolů a k nim patřící podмінky.

Vydražitel není tedy povinen učiniti do osmi dnů bernímu úřadu ohlášení o uděleném příklepu, jest však povinen do 40 dnů po uděleném příklepu zaplatiti z nejvyššího podání převodní poplatek, resp. poplatek podle stup. III., jde-li o dražbu věcí movitých, přímo bez úředního vyměření.

Plenární rozhodnutí nejvyššího soudu.

Věstník ministerstva spravedlnosti (čís. 4, str. 45) přináší tuto právní větu z rozhodnutí plenárního senátu ze 14. března 1938, č. Pres. 1344/37.

Na užitek přidělových nemovitostí, pokud jsou přidělci již knihovně připsány, nelze v právní oblasti Slovenska a Podkarpatské Rusi vésti exekuci vnucenou správou podle § 211 ex. zák. bez svolení Státního pozemkového úřadu (ministerstva zemědělství). Svolení takové se však nevyžaduje, vázne-li již dobývaná pohledávka na přidělové nemovitosti ať dobrovolným ať exekučním právem zástavním, předpokládajíc, že se zavazení to stalo se svolením pozemkového úřadu (ministerstva zemědělství).

Autoři článků v tomto čísle.

Rada kraj. soudu civ. v Praze Dr. Josef Fiala, vrchní kom. min. soc. péče Dr. Ladislav Řípa, kom. zem. inspektorátu Dr. Josef Polák, předn. okres. soudu v Polné Dr. Jan Pochobradský, advokát v Praze Dr. Jiří Hora, rada kraj. soudu v Litoměřicích Dr. Josef Frydrych, univ. doc. a rada n. s. s. Dr. Jiří Havelka.